

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-869

12.11.2019

Fremtind Forsikring AS (Tidligere DNB Forsikring AS)

Bilansvar

Ulovlig kjøring i utmark – grovt uaktsomt? – bal. § 12.

Sikrede vedtok forelegg for overtredelse av motorferdselloven § 12, jf. § 3, for å ha utøvd motorferdsel i utmark og vassdrag. Kjøringen medførte skader på blant annet skogsvei. Sikrede har i politiavhør forklart at han trodde det var i alle fall fire biler med på kjøringen. Selskapet erkjente ansvar for 50 % av de totale skadene, under henvisning til at det var en annen som også hadde vedtatt forelegg for kjøringen. Selskapet søkte regress av sikrede for utlegget det hadde hatt, under henvisning til at skadene var påført ved grov uaktsomhet, jf. bal. § 12. Sikrede anførte blant annet at selskapet hadde erkjent ansvar for et for høyt beløp, og at regresskravet uansett var urimelig. Nemnda kom til at sikrede hadde opptrådt grovt uaktsomt og at selskapet kunne kreve regress for sine utlegg.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: regress kr 70 640, 50 % av det totale kravet på kr 141 280

Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets krav om regress for utbetalinger under bilansvarsforsikringen pga. grov uaktsomhet, jf. bilansvarsloven (bal.) § 12 første ledd bokstav a.

Sikrede vedtok den 4.3.18 et forelegg på kr 8 000 for overtredelse av motorferdselloven § 12, jf. § 3 for motorferdsel i utmark og vassdrag, på følgende grunnlag:

Mandag 30. januar 2017 ca. kl. 21.15 i K. på A., kjørte han en Chevrolet med kjennemerke X og/eller var passasjer, som uten tillatelse kjørte i utmark til F. Kjøringen medførte store skader på skogsveien og/eller terrenget.

Det fremgår av vitneuttalelser til politiet at det ble observert tre biler på utmarksområdet. I politiavhør den 9.6.17 har sikrede forklart at det ikke var han som kjørte, bortsett fra "(...)litt innover". Videre fremgår det av politidokumentene at sikrede "(...)tror det hvert fall var fire biler der".

Selskapet utbetalte kr 70 640 i erstatning til grunneierlaget under bilens ansvarsforsikring, som utgjør 50 % av det totale kravet på kr 141 280. Selskapet viste til at det også var en annen i tillegg til sikrede som hadde vedtatt forelegg i saken. Selskapet søkte regress for utbetalingen den 3.10.18, jf. bal. § 12.

Selskapet krever regress for utbetalingen det har hatt under ansvarsforsikringen, totalt kr 70 640, og anfører at sikrede forårsaket skadene ved grov uaktsomhet, jf. bal. § 12. Sikrede kjørte inn i et område hvor det ikke var lov å kjøre, og både kjøringen i seg selv og ødeleggelse av låsen for å ta seg inn på område er grovt uaktsomt.

Risikoen for skader var stor, og sikrede kunne enkelt avstå fra en slik handlemåte. Sikredes handlinger var sterkt klanderverdig, og det kan ikke ses formidlende omstendigheter som gir grunnlag for et lavere krav.

Ifølge selskapets informasjon var det kun to bilførere som innrømmet kjøringen og aksepterte forelegg fra politiet. På bakgrunn av dette har selskapet erkjent ansvar for 50 % av skadene. Dersom det kan fastslås at flere var med på kjøringen, kan sikredes ansvar reduseres. Sikrede bør derfor fortelle politiet hvem som faktisk var med på kjøringen.

Sikrede avviser at selskapet har krav på regress for kr 70 640. Skadene som ble påført er ikke mer enn noen hjulspor i jorden, og dette kunne lett blitt ordnet opp i med noen timers jobb i gravemaskin. Kostnadene til dette kunne sikrede fint betalt for. Det har imidlertid blitt laget en helt ny vei som er så solid at den nå kan kjøres på med bil, istedenfor å reparere den gamle.

Kjøringen fant sted mot kveld/natt med lite skadepotensial. Det er urimelig at sikrede skal sitte igjen med hele dette kravet siden det var tre andre biler involvert som er minst like skyldig som han. Sikrede kjørte også den bakerste bilen som gjorde minst skade. Det er ikke dokumentert at kjøringen har medført miljømessige skader. Regresskravet bør uansett lempes fordi det er urimelig tyngende økonomisk.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan kreve kr 70 640 i regress, jf. bal. § 12.

Ifølge bal. § 12 første ledd bokstav a) kan selskapet kreve regress mot bilfører som har forvoldt skade ved grov uaktsomhet. Spørsmålet er om sikrede har opptrådt grovt uaktsomt. Ifølge Rt. 1989 s. 1318 betyr grov uaktsomhet "et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte. Det må dreie seg om en opptreden som er sterkt klanderverdig, hvor vedkommende altså er vesentlig mer å klandre enn hvor det er tale om alminnelig uaktsomhet."

Det første momentet i en aktsomhetsvurdering er om kjøringen var i strid med lover og regler. Den aktuelle kjøringen var etter det opplyste i strid med motorferdselloven § 3. Dette skaper i utgangspunktet en presumsjon for uaktsomhet. Kjøringen fant sted i et populært turområde, som også benyttes til tømmerhogst, jakt og treningsområde for norske redningshunder. Dette innebærer at kjøringen medførte en risiko for skade på de som befant seg i området i tillegg til skade på veien og naturen rundt. Kjøringen fremstår også som uten transportformål og fullstendig unødvendig. Nemnda mener derfor den representerer et klart avvik fra forsvarlig adferd.

Sikrede anfører at veien er blitt oppgradert, og at selskapet derfor har erkjent ansvar for et for stort beløp. Nemnda har ikke grunnlag for å vurdere skadens omfang, men kravet fremstår som dårlig dokumentert. Skadelidte skal normalt ikke oppnå en vesentlig berikelse gjennom erstatningen. Nemnda legger til grunn at selskapet kan fremlegge dokumentasjon på at veien ikke ble oppgradert som følge av reparasjonen.

Sikrede anfører videre at det var fire personer som kjørte og som derfor bør dele ansvaret. Slik saken er opplyst, var det sikrede og én til som har godtatt forelegg. Hvis sikrede ønsker at ansvaret skal deles på flere må han derfor fremlegge opplysninger om hvem dette er og deres deltagelse i kjøringen.

Sikrede anfører til slutt at regresskravet må lempes etter skl. § 5-2:

Erstatningsansvaret kan lempes når retten under hensyn til skadens størrelse, den ansvarliges økonomiske bæreevne, foreliggende forsikringer og forsikringsmuligheter, skyldforhold og forholdene ellers finner at ansvaret virker urimelig tyngende for den ansvarlige. Det samme gjelder når det i særlige tilfelle er rimelig at den skadelidte helt eller delvis bærer skaden.

Bestemmelsen er ment som et snevert unntak fra utgangspunktet i norsk rett om fullt ansvar og må tolkes i lys av dette.

Av politidokumentene fremgår at sikrede bor hjemme hos sine foreldre og arbeider som bilmekaniker. Hans økonomiske situasjon er ikke nærmere dokumentert. Det er ikke fremlagt opplysninger som tilsier at regresskravet utgjør en så stor belastning at det er urimelig tyngende økonomisk. Nemnda legger dessuten til grunn at det vil være mulig å avtale en nedbetalingsplan med selskapet.

Nemnda peker også på at skyldforholdet her taler mot lempning. Kjøringen medførte en unødvendig skaderisiko både på personer og naturen. Nemnda kan derfor ikke se at det er tilstrekkelig grunn til lemping etter skl. § 5-2.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Terje Løyning (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).